

Forespørsel om å delta i
DSL+-prosjektet

Et prosjekt for stimulering av vokabular hos barn med Down syndrom

Skolestart høsten 2017

Bakgrunn og hensikt

Ved det Utdanningsvitenskaplige fakultet, Universitetet i Oslo, har vi en bred forskningssatsning på barns språk- og senere leseutvikling. Vi har tidligere gjennomført longitudinelle studier av språk- og leseutviklingen til barn med Down syndrom. På bakgrunn av resultatene fra disse studiene er vi nå i gang med et nytt prosjekt kalt DSL+. DSL+ er et tverrfaglig forskningsprosjekt finansiert av FINNUT-programmet i Norges Forskningsråd. Prosjektet har til hensikt å optimalisere ordforrådsviklingen hos førsteklasinger som har Down syndrom. Ved hjelp av et nyutviklet språkstimuleringstiltak er målet med studien er å øke antall ord barna kan samt kvaliteten på ordkunnskapen deres, og oppnå en overføringseffekt til språkferdigheter generelt. Tiltaket fokuserer på både systematisk trening og naturlig dialog med pedagog, lærer og klassekamerater, og det tar utgangspunkt i digitale bildebøker og tilhørende visuelt materiale som er utviklet spesielt til dette prosjektet. Materialet tilgjengeliggjøres via en app for ipad. Dersom tiltaket gir god effekt vil appen og informasjon om hvordan den kan brukes som et pedagogisk verktøy bli gjort offentlig tilgjengelig uten kostnader.

Dette informasjonsskrivet blir sendt via Medisinske registre og Habiliteringstjenestene til familier med barn i studiens målgruppe, samt til familier som har meldt sin interesse. Barn med Down syndrom som fra høsten 2017 går i 1. klasse kan delta. Kriteriene er at barnet samt minst en av foreldrene har norsk som hovedspråk, og at barnet ikke har en tilleggsdiagnose som påvirker språklig utvikling.

Hva innebærer deltakelse i studien?

For eleven innebærer deltakelse en daglig undervisningsøkt på om lag 30 minutter med samtale rundt en digital bildebok, samt tilhørende digitale arbeidsoppgaver. Alt materiale er utviklet digitalt og eleven får tilgang til dette via en tablet som han eller hun får låne av prosjektet i prosjektperioden. I starten av uka vil eleven få individuell undervisning for å bli kjent med ukas bildebokhistorie og lære sentrale ord i historien. På den måten kan eleven lettere delta i undervisningsopplegget rundt bildeboka som skal gjennomføres i hel klasse og i smågrupper mot slutten av uka. Skolen vil få nødvendig opplæring før tiltaket starter.

Prosjektdeltakerne vil bli tilfeldig fordelt i to grupper. Den ene gruppen starter opp med tiltaket høsten 2017, mens den andre starter etter jul. For å kunne sammenligne språkutviklingen i de to gruppene, blir barnas språklige nivå testet høst, vinter og vår. Gjennom testingen vil vi kartlegge dialogferdigheter og

Dette samtykkeskjemaet er utarbeidet med utgangspunkt i veiledende mal for informasjonsskriv fra NSD
01.12.2015

ulike språklige ferdigheter, slik som ordforråd, artikulasjon, grammatisk kompetanse, samt evne til å oppfatte elementer i ord som har med språkets lydsystem å gjøre. I tillegg vil vi kartlegge problemløsningsferdigheter ved hjelp av en mønsterkopieringsoppgave. Kartleggingen vil foregå på barnets skole i perioden august/september 2017, februar 2018 og juni 2018. Foreldre kan ta kontakt med postdoktor Liv Inger Engevik (l.i.engevik@isp.uio.no) dersom de ønsker tilbakemelding på kartleggingen.

Dere som foreldre vil i tillegg få tilsendt et spørreskjema med spørsmål angående barnets bakgrunn og utvikling. Etter at foreldrenes samtykke er gitt, vil samtykke fra spesialpedagog og lærer innhentes. Et utvalg lærere og foreldre, vil få forespørsel om å gjøre videoopptak av enkelte individuelle undervisningsøkter, slik at vi i etterkant kan undersøke faktorer i undervisningssituasjonen som skaper engasjement og deltakelse blant elevene.

Hva skjer med informasjonen som samles inn?

Personopplysninger, testresultater og videomateriale oppbevares fortrolig i tråd med retningslinjene til Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste. En kode knytter barnet ditt til resultatene gjennom en navneliste. Det er kun autorisert personell knyttet til prosjektet som har adgang til navnelisten. Personidentifiserende opplysninger vil bli slettet ved prosjektslutt 31.12.2018. All informasjon om deres barn vil bli anonymisert og behandlet på en slik måte at det ikke kan føres tilbake til det enkelte barn ved omtale og publisering.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i studien. Hvis dere sier ja til deltakelse, har dere rett til å få innsyn i hvilke opplysninger som er registrert. Dere kan når som helst og uten å oppgi noen grunn trekke samtykket til å delta i studien uten at dette vil få noen negative konsekvenser. Dersom dere trekker dere fra studien, kan dere kreve å få slettet innsamlede prøver og opplysninger, med mindre opplysningene allerede er inngått i analyser eller brukt i vitenskapelige publikasjoner.

Dersom dere ønsker at barnet deltar, undertegnes samtykkeerklæringen på siste side.

Har du spørsmål til studien, kan du kontakte:

Kari-Anne B Næss, mail: k.a.b.nass@isp.uio.no, mobil: 922 40 741.

Med vennlig hilsen

Kari-Anne B. Næss

Førsteamanuensis/prosjektleder DSL+

Samtykke til deltakelse i studien

Barnets navn: _____

Barnets fødselsdato: _____

Jeg/vi ønsker at mitt/vårt barn skal delta i studien:

(Signert av foresatte til prosjektdeltaker, dato)

Telefonnummer: _____

E-post adresse: _____

Skolen barnet skal begynne på høsten 2017: _____

Kontaktinformasjon skole: _____

Samtykkeskjemaet returneres til:

Kari-Anne B. Næss
Institutt for spesialpedagogikk
Universitetet i Oslo
Postboks 1140 Blindern
0318 Oslo

Eller scannes på e-post til: l.i.engevik@isp.uio.no